

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Martina Bargela, na neverejnom zasadnutí 17. júna 2015 v Bratislave, v trestnej veci obžalovaného **R. K. a spol.**, pre pokračovací zločin podvodu § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a/, § 20 Tr. zák., o návrhu obžalovaného na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 ods. 1 Tr. por., takto

r o z h o d o l :

Trestná vec obžalovaného R. K. a obžalovaného M. R., vedená na **Krajskom súde v Prešove** pod sp. zn. 8Nto/6/2015, sa tomuto súdu **neodníma**.

O d ô v o d n e n i e

Na Krajskom súde v Prešove sa vedie pod sp. zn. 8 Nto 6/2015, konanie o návrhu obžalovaného R. K. na odňatie veci Okresnému súdu Poprad a zároveň i Krajskému súdu v Prešove a jej prikázaniu inému súdu toho istého druhu a stupňa. Vo veci obžalovaného R. K. a obžalovaného M. R. vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 6T/33/2013 by mal Krajský súd v Prešove rozhodnúť o sťažnostiach obžalovaného R. K. proti uzneseniam Okresného súdu Poprad, č.k. 6T/33/2013-1072, z 15. decembra 2014 (č.l. 1072 - 1073) a č. k. 6T/33/2013-1112 z 12. januára 2015 (č.l. 1112) čomu ale zatiaľ bráni podaný návrh na odňatie veci z dôvodu namietanej zaujatosti všetkých sudcov Krajského súdu v Prešove. Preto krajský súd predložil vec najvyššiemu súdu na rozhodnutie podľa § 23 Tr. por.

Obžalovaný R. K. v konaní pred Okresným súdom Poprad vo veci sp. zn. 6T/33/2013, vzniesol námietku zaujatosti nielen voči sudcom procesne činného senátu, ale i voči všetkým sudcom Okresného súdu Poprad. Súčasťou tejto námietky bol i návrh

na odňatie veci okresnému i krajskému súdu a tiež námietka zaujatosti voči všetkým sudcom nadriadeného súdu – Krajského súdu v Prešove, ktorú konkretizoval nasledovne:

„Vo vzťahu k zaujatosti všetkých sudcov Krajského súdu v Prešove uvádzam, že títo sú podľa mňa zaujatí z toho dôvodu, že sa ako sudcovia odvolacieho súdu opakovane aj v iných konaniach, kde potvrdili rozsudky Okresného súdu Poprad vo veciach sp. zn. 6 T 185/2009, ako aj pod sp. zn. 6 T 196/2001, stotožňujú s rozhodnutiami a názormi Okresného súdu Poprad a Okresného súdu Kežmarok, kde je tiež vedené konanie voči mojej osobe. Vzhľadom na to mám voči nim tiež totálnu nedôveru a namietam zaujatosť. Preto žiadam aby trestná vec vedená pred Okresným súdom Poprad pod sp. zn. 6T/33/2013 zo všetkých vyššie uvedených dôvodov, no najmä z dôvodu námietky zaujatosti smerujúcej voči všetkým sudcom Okresného súdu Poprad, ako aj všetkým sudcom Krajského súdu v Prešove podľa § 23 v spojení s § 31 a nasl. Trestného poriadku bola odňatá Okresného súdu Poprad a Krajskému súdu v Prešove, ako odvolaciemu súdu a prikázaná Okresnému súdu Bratislava I na konanie a rozhodovanie vo veci.“

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd najbližšie spoločne nadriadený preskúmal podaný návrh ako aj príslušný spisový materiál a dospel k záveru, že nie sú dané dôvody na odňatie predmetnej veci z jurisdikcie Krajského súdu v Prešove a jej prikázanie inému súdu toho istého druhu a stupňa.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Podľa článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky „Nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanovuje zákon“. Účelom práva priznaného podľa citovaného ústavného článku je zabezpečiť občanovi, aby o jeho veci konal sudca ako predstaviteľ tej zložky súdnej moci, ktorá má právomoc vo veci konať a aby konal a rozhodoval sudca zo súdu, ktorý je vecne a miestne príslušný. Ústava Slovenskej republiky v čl. 48 ods. 1 poskytuje každému, a teda aj obvinenému „právo nebyť odňatý zákonnému sudcovi“.

Na rozhodnutie o odňatí veci vecne i miestne príslušnému súdu a jej prikázanie na ďalšie konanie inému súdu toho istého druhu a stupňa podľa § 23 Tr. por. musia

vždy existovať dôležité dôvody, ktoré svojim významom a závažnosťou odôvodňujú výnimku z ústavnej maximy - „práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi“.

Medzi dôležité dôvody okrem iného nepochybne patrí aj požiadavka zabezpečenia spravodlivého procesu vykonaného nestranným sudcom, či sudcami (senátom). Záruku, že vo veci bude konať nestranný sudca poskytuje obvinenému **článok 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky**, podľa ktorého: „Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky“. Z tohto článku okrem práva na určitú kvalitu spravodlivého procesu vyplýva aj „*právo na nestranného sudcu*“.

Nestrannosťou treba rozumieť absenciu predsudkov (zakorenených úsudkov, či názorov, ktoré nie sú založené na spoľahlivom poznaní ale na púhom predpoklade) alebo predpojatosti (subjektivismu, neobjektivismu, straníckosti). Nestrannosť je potrebné skúmať z dvoch hľadísk, a to zo subjektívneho hľadiska nestrannosti, čo znamená, že je potrebné zistiť osobné presvedčenie sudcu prejednávajúceho prípad a z objektívneho hľadiska nestrannosti, t.j. je potrebné zistiť, či sú poskytnuté dostatočné záruky pre vylúčenie akejkoľvek pochybnosti v danom smere. V prípade subjektívneho hľadiska nestrannosti sa nestrannosť sudcu prezumuje až do predloženia dôkazu o opaku. Objektívna nestrannosť sa posudzuje podľa vonkajších objektívnych skutočností. Platí tzv. teória zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký objektívne javiť v očiach strán. Objektívne hľadisko je založené na existencii dostatočných záruk pre vylúčenie akejkoľvek legitímnej pochybnosti o zaujatosti sudcu. Spravodlivosť nielenže má byť vykonaná, oná sa musí aj javiť, že je vykonaná (Delcourt v. Belgicko – rozsudok ESĽP zo 17. 1.1970, Saraiva de Carvalho v. Portugalsku – rozsudok z roku 1994...).

V prípade ak sa vecnými a relevantnými argumentmi nepreukáže absencia predsudkov alebo predpojatosti procesne činných sudcov, v tomto prípade namietaných všetkých sudcov Krajského súdu v Prešove, potom nie je možné vysloviť, že sú u nich dané predpoklady na zaujaté konanie a rozhodovanie, a tým existencia dôvodu či dôvodov na ich vylúčenie.

Konkrétne dôvody, pre ktoré je sudca vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania sú uvedené v ustanoveniach § 31 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Tr. por.

Z predloženého spisu nevyplývajú dôvody na vylúčenie sudcov Krajského súdu v Prešove v zmysle § 31 ods. 2, ods. 3 Tr. por., a preto najvyšší súd upriamil pozornosť na skúmanie dôvodov na vylúčenie sudcov podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z dôvodu pochybnosti a nezaujatosti pre ich pomer k prejednáwanej veci alebo osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre ich pomer k inému orgánu činnému v trestnom konaní.

Pomerom k prejednáwanej veci treba rozumieť určitú zainteresovanosť orgánu činného v trestnom konaní na skutku, ktorá má konkrétnu podobu a osobný charakter, aby bola dostatočným dôvodom pre vznik pochybností o schopnosti sudcu pristupovať k veci a úkonom, ktoré sa jej týkajú objektívne. Táto môže napríklad spočívať v tom, že orgány činné v trestnom konaní, resp. jeho príbuzní, rodinný príslušník, osoba jemu blízka a podobne, boli činom poškodení eventuálne orgán trestného konania bol svedkom skutku, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie a podobne.

Pomer orgánu trestného konania k osobám uvedených v § 31 ods. 1 Tr. por. sa rozumie vzťah tohto orgánu k niektorej z uvedených osôb, ktorý môže vyvolať vo verejnosti pochybnosti o jeho nezaujatosti práve pre tento vzťah, ktorý prípadne existuje aj mimo rámec konania. Takýto vzťah môže spočívať najmä v príbuzenskom a rodinnom pomere úradnej osoby k niektorej z osôb uvedených v § 31 ods. 1 Tr. por., ďalej môže ísť o úzke priateľstvo, či kamarátstvo, resp. negatívny vzťah.

Obžalovaný R. K. v námietke zaujatosti vyslovil len všeobecne, že nemá dôveru voči sudcom Krajského súdu v Prešove, pretože títo sa stotožňujú z rozhodnutiami Okresného súdu Poprad a Okresného súdu Kežmarok. Sudcovia Krajského súdu v Prešove vo svojich vyjadreniach vyslovili, že sa necítia byť zaujatí ani pre pomer k veci a ani pre pomer k osobe obvineného.

Najvyšší súd po vyhodnotení všetkých okolností prípadu konštatuje, že nezistil žiadne také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali obavu zo zaujatého konania a rozhodovania sudcov Krajského súdu v Prešove vo veci obžalovaného R. K. a spol. Nezistil žiadne skutočnosti, čo i len naznačujúce absenciu nestrannosti a predpojatosti sudcov Krajského súdu v Prešove, pričom len všeobecne (bez priliehavých a relevantných argumentov) vyslovený subjektívny názor menovaného o predchádzajúcom nesprávnom postupe sudcov Krajského súdu v

Prešove v jeho veciach, nemôže byť dôvodom na ich vylúčenie z konania tak ako to predpokladá ustanovenie § 31 ods. 1 Tr. por. So zreteľom na neexistenciu dôležitého dôvodu na odňatie veci v podobe vylúčenia všetkých sudcov Krajského súdu v Prešove, a nezistenia iných dôležitých dôvodov na odňatie veci nebolo možné vyhovieť návrhu obžalovaného, pretože ak by sa tak stalo, došlo by k porušeniu jeho *práva na zákonného sudcu a práva na prerokovanie veci nestranným súdom*.

Preto najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 17. júna 2015

JUDr. Peter K r a j č o v i č, v.r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Martin Bargel

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Libuša Jánošíková